

ἙΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Ε΄.-ΤΕΥΧΟΣ Α΄. ΚΑΙ Β΄.

Ἦδη ἔστι περὶ ἑνὸς ἀνθεοτέρου Ἑλλήνων
βουλεύσαντο ἢ περὶ παιδείας καὶ κώτερόν καὶ
τῶν κώτερόν αἰτίων. (Ἠλύτ. Θεόγγο.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

10 — ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ — 10

1882

Ο ΝΕΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΡΥΤΑΝΙΣ

Πρὸ ὀλίγου χρόνου, ἤτοι τῇ 19 Δεκεμβρίου 1882 ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῶς ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐνώπιον πολυπληθοῦς καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ἡ ἐγκυκτάσις τῶν νέων ἀκαδημαϊκῶν ἀρχῶν, καθ' ἣν ὁ μὲν τέως τοῦ Πανεπιστημίου Πρύτανις κ. Ν. Δαμασκηνὸς ἔδωκε λόγον τῶν ἐπὶ τῆς Πρυτανείας αὐτοῦ πεπραγμένων ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τῶν Μουσῶν τεμένει, ὁ δὲ διαδεξάμενος αὐτὸν, κ. Π. Κυριακὸς ἀπήγγειλε τὸν εἰωθότα λόγον.

Ὁ κ. Κυριακὸς, ὀρθῶς ποιῶν, ἐξελέξατο ἀντικείμενον τοῦ λόγου αὐτοῦ αὐτὸ τὸ Πανεπιστήμιον, οὗτινος ἡ ἀνωτάτη διεύθυνσις ἀνετέθη εἰς αὐτόν. Ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ διετύπωσε ὁ κ. Κυριακὸς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀληθοῦς Πανεπιστημίου· εἶτα ἀντιπαραβάλλων πρὸς αὐτὴν τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, κατέδειξε τὰς σπουδαιότερας αὐτοῦ ἐλλείψεις καὶ τὸν τρόπον τῆς τούτων θεραπείας. Ὁ κ. Κυριακὸς, διερχόμενος ἐν τῷ λόγῳ ἐκάστην τῶν τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῶν ἀπκρίθμει τὰ διάφορα μαθήματα, ἅπερ, καίπερ σπουδαῖα καὶ ὠφέλιμα, οὐδαμῶς διδάσκονται ἐν αὐταῖς. Πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐλλείψεων τούτων καὶ πρὸς προαγωγὴν καὶ εὐδοκίμησιν τῆς Πανεπιστημιακῆς διδασκαλίας συνέστησεν ὁ κ. Κυριακὸς 1) τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταρρυθμίσιν τοῦ ὑφηγετικοῦ θεσμοῦ 2) τὴν αὐξήσιν τοῦ τε ἀριθμοῦ καὶ μισθοῦ τῶν Καθηγητῶν καὶ 3) τὴν προσθήκην νέων ἐν ἐκάστη Σχολῇ ἐδρῶν καὶ νέων μαθημάτων. Ἰδίως συνέστησεν ὁ νέος Πρύτανις τὴν ὑδρυσιν φυσικῶν, χημικῶν καὶ ἰατρικῶν ἐργαστηρίων, ὧν ἄνευ ἀποβαίνει ἀτελής ἡ τῶν φυσιογνωστικῶν μαθημάτων διδασκαλία καὶ ἄκαρπος ἡ περὶ ταῦτα σπουδή. Τὰ ἐργαστήρια ταῦτα κατὰ τὸν κ. Κυριακὸν, δύνανται μεγάλως νὰ ἐξυπηρετήσωσι καὶ εἰς τοὺς πρακτικοὺς τῆς πολιτείας σκοποὺς. Ὡσαύτως ὑπέδειξεν ὁ κ. Κυριακὸς καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἰδρύσεως ἰδίου κτιρίου διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Πανεπιστημίου, εἰπὼν ὅτι ὁ χώρος, ὃν κατέχει ἡ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ βιβλιοθήκη μικρὸς ὢν πρὸς περίληψιν ἀπάντων τῶν ἐπιστημονικῶν βιβλίων ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς διδασκαλίαν μὴ διδασκομένων μαθημάτων. Ὁ ῥήτωρ συνέστησε τέλος τὴν ταχεῖαν πλήρωσιν τῶν ὑποδειχθεισῶν ἐλλείψεων καὶ ἐπεκαλέσατο τὴν γενναίαν ἀρωγὴν τῆς τε πολιτείας καὶ τῶν φιλομούσων πλουσιῶν ἐπειπὼν ὅτι προαισθάνεται ἢ μᾶλλον μαντεύει τὴν ἐν ἑτέρῳ κέντρῳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἰδρυσίν τελειότερου Πανεπιστημίου.

Τὸν ῥήτορα καταβαίνοντα τοῦ βήματος, οὐ μόνον ἐχειροκρότησαν πάντες ἀλλὰ καὶ συνέχαιρον ἐπὶ τῷ σπουδαιοτάτῳ καὶ ἐμβριθεστάτῳ λόγῳ, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ πρόγραμμα τῆς ἀκαδημαϊκῆς αὐτοῦ ἐνεργείας.

Ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος συγχαίρων τῷ νέῳ Πρυτάνει ἐπὶ τῇ παρρησίᾳ, μεθ' ἧς ὑπέδειξε τὰς διαφόρους ἐλλείψεις τοῦ ἀνωτάτου τῶν Μουσῶν ἐνδικαιτήματος, ἐκφράζει αὐτῷ καὶ τὴν ἄπειρον αὐτοῦ εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ ἐπισήμῳ καταδείξει τῆς σπουδαιοτέρας αἰτίας, ἧς ἕνεκα χολαίνει ἡ μέση ἐκπαίδευσις, ἡ ἀποτελοῦσα τὸν ἕτερον τῶν τοῦ Διδασκαλικοῦ Συλλόγου σκοπῶν. Ὁ κύριος Κυριακὸς εἶναι ὁ πρῶτος τῶν Πρυτάνεων ὅστις κατενόησε καὶ ἐκήρυξεν ἀπὸ ἐπισήμου βήματος ὅτι ἄνευ ἰδρύσεως ἰδίας παιδαγωγικῆς ἑδρας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, περιλαμβανούσης ἅπαντα τὰ παιδαγωγικὰ μαθήματα, εἶναι ἀδύνατον νὰ μορφωθῶσι κατάλληλοι καθηγηταὶ πρὸς διδασκαλίαν οἰουδήποτε τῆς μέσης παιδείσεως μαθήματος. Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίας παιδαγωγικῶν μαθημάτων καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἰδρύσεως ἰδίου παιδαγωγικοῦ φροντιστηρίου ὑπέδειξεν ἄλλοτε εἰς τὸ τῆς Παιδείας ὑπουργεῖον καὶ ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος· ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη δυστυχῶς. Ἦδη δὲ μετὰ χάρας καὶ εὐγνωμοσύνης βλέπει τὸν νέον Πρύτανιν ἐπαναλαμβάνοντα τὸ αὐτὸ καὶ εὐχεται ἵνα πρὸς ταῖς λοιπαῖς ἐλλείψεις τοῦ Πανεπιστημίου πληρωθῇ καὶ αὕτη χάριν τῆς ἐπιστάμης καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς μέσης παιδείσεως.

Μετὰ τῆς στεντορείας φωνῆς τοῦ νοήμονος καὶ ἀκαμάτου νέου πρυτάνεως κ. Κυριακοῦ ἀνυψοῖ καὶ ὁ Διδασκαλικὸς Σύλλογος τὴν ἀσθενῆ αὐτοῦ φωνήν, ἐπικαλούμενος τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἀρωγὴν τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ πάντων τῶν φιλομούσων πρὸς βελτίωσιν καὶ τελειοποίησιν τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἑλληνικοῦ σώματος.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Συμφώνως τοῖς διὰ τοῦ ἀναθεωρηθέντος Καταστατικοῦ τοῦ συλλόγου ὀρισθεῖσιν, ἤρξαντο τὸ πρῶτον ἐφέτος τὰ ἐν τῷ συλλόγῳ δημόσια ἐβδομαδιαῖα ἀναγνώσματα τῇ 9ῃ Ἰανουαρίου. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐν ὁμηγύρει πυκνοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, ἐν ᾧ παρήσαν ἐκ τῶν